

Bærekraftsrapport 2022

Communication on Progress

COMMUNICATION
ON PROGRESS

This is our **Communication on Progress** in implementing the Ten Principles of the **United Nations Global Compact** and supporting broader UN goals.

We welcome feedback on its contents.

Forord

Forord

2022 har vært preget av uro og usikkerhet i verden. Inflasjon, usikre verdikjeder og knapphet på energi og ressurser preger beslutninger for de fleste virksomheter. Samtidig må vi ha et globalt og langsiktig perspektiv for å sikre et bærekraftig samfunn, og vi får stadig tydeligere tegn på at vi er på feil spor – når det gjelder klima, naturmangfold, forbruk av ressurser og demokrati. Dette bakteppet gjør det ekstra viktig og meningsfylt å jobbe for å nå bærekraftsmålene.

Asplan Viak fortsetter å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling, først og fremst gjennom oppdragene vi utfører. Vår ambisjon er å tilby bærekraftige løsninger i alle oppdrag og dermed bidra til at fremtidige generasjoner kan få gode liv, i et lavutslippssamfunn der vi har naturen i behold. Våre ansatte brenner for fagene sine og jobber tett med kundene for å finne gode løsninger på disse store samfunnsutfordringene, og etterspørselen etter vår kompetanse er stor.

Ved å delta i UN Global Compact støtter vi verdens største nettverk for bærekraft og næringsliv og blir motivert til å skape positiv endring. Vi arbeider jevnt med å forbedre oss i tråd med FNs 10 prinsipper og for å påvirke våre omgivelser positivt – i tråd med verdens 17 bærekraftsmål.

Bærekraftige løsninger handler om en god balanse mellom økonomi, sosiale og miljømessige hensyn. Asplan Viak rapporterer på en trippel bunnlinje hvor miljø- og samfunnsmessige effekter av driften måles i tillegg til økonomiske resultater.

Hvert år fører vi klimaregnskap for egen drift og prioriterer tiltak for å redusere fotavtrykket vårt. Energiløsninger, størrelse og lokalisering av kontorene våre utgjør den største andelen av avtrykket. I 2022 har vi redusert kontorarealene våre, relokalisert enkelte kontorer for å gi bedre muligheter for kollektivreise og økt andelen miljøsertifiserte og energieffektive bygg merkbart.

© Asplan Viak AS

Foto forside: Mari-Ann Thorsen Ekern / Asplan Viak

Utvikling og kunnskapsdeling skjer kontinuerlig når vi bistår i oppdrag, samarbeider med utdanningsinstitusjoner, deltar i forskningsprosjekter og gjennomfører egne innovasjonsprosjekter. Vi er også aktive i flere nettverk hvor vi deler kunnskap og blir inspirert av andre.

Jeg er stolt av det Asplan Viak har fått til som samfunnsaktør dette året. Vi har bidratt til å skape lokale og fornybare energiløsninger, gode møteplasser, infrastruktur og bygg som er designet for å vare, som takler klimaendringer og som har et lite miljøfotavtrykk. Vi har videreutviklet verktøyet Klimakost for at virksomheter enkelt kan beregne sitt klimafotavtrykk og prioritere klimatiltak, og vi har bidratt til sirkulære løsninger innenfor mange ulike oppdrag.

Til tross for foruroligende tilstandsrapporter fra FN om klima og natur er det lyspunkter som gir fremtidshåp. Åpenhetsloven, Naturavtalen og EUs taksonomi er eksempler på politiske drivere som har stort potensial for å påvirke mennesker, klima og natur positivt fremover.

Det er ofte endringer som skaper de største mulighetene, og som tvinger oss til å tenke nytt og handle raskere. I dagens situasjon har vi en felles mulighet i å la knapphet på ressurser legge grunnlaget for enda større kraft i bærekraftsarbeidet.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Elisabeth'.

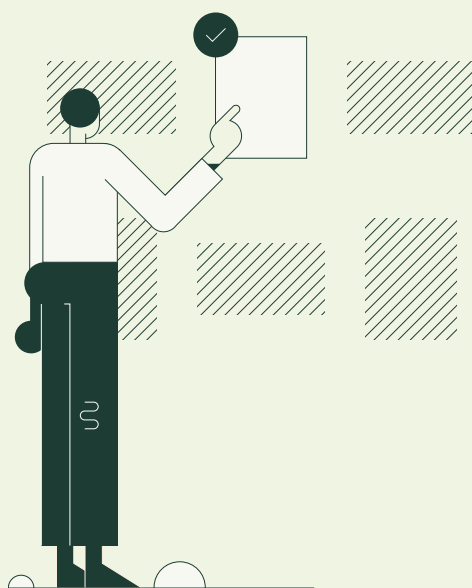
Elisabeth Heggelund Tørstad
Administrerende direktør, Asplan Viak

Innhold

Innhold

1. Om Asplan Viak	6
1.1 Vårt samfunnsansvar	7
1.2 Våre kundeløfter	9
1.3 Bærekraft målt gjennom trippel bunnlinje	10
2. Miljø	14
2.1 Miljø i oppdrag - eksempler	14
2.2 Klimaregnskap og tiltak 2022	18
3. Samfunn	26
3.1 Sosial bærekraft i oppdrag - eksempler	26
3.2 Våre prinsipper for god forretningsskikk	28
3.3 Mennesker	30
4. Forskning og utvikling	33
4.1 Forskning og utvikling - eksempler	34

Om Asplan Viak

1. Om Asplan Viak

1. Om Asplan Viak

Asplan Viak er et av Norges ledende rådgivningsselskaper innen plan, arkitektur og ingeniørfag og har bidratt til å forme samfunnet i snart 60 år.

Vår visjon er å være den fremste arena for samfunnsutvikling.

Vi samler mennesker med den beste kompetansen for å løse noen av vår tids mest krevende oppgaver. Med stor innsikt og bred, faglig kompetanse skaper våre 1200 medarbeidere, sammen med våre kunder, varige verdier for et samfunn i endring.

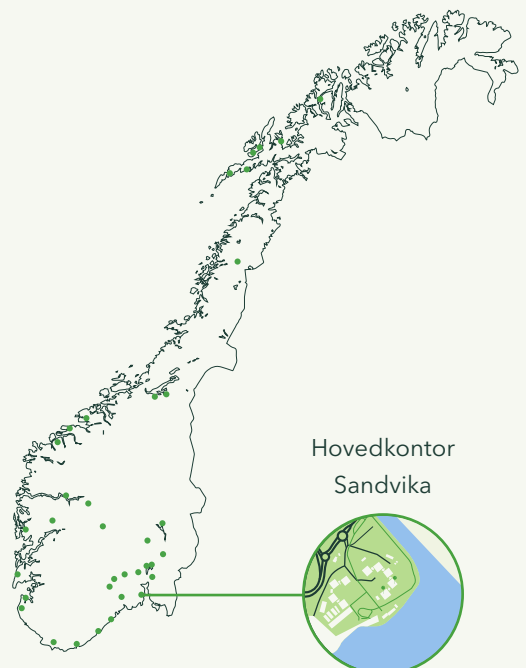
Vi har en sterk lokal tilstedeværelse, og er til stede i hele Norge fordelt på 33 kontorsteder. Vår virksomhet og våre kunder er hovedsakelig lokalisert i Norge.

Vi tilbyr tjenester og leveranser innenfor følgende hovedkategorier:

- Analyser og strategi
- Planlegging
- Prosjektering
- Digitale verktøy/software

33

Kontorsteder

1.1 Vårt samfunnsansvar

Asplan Viaks viktigste innsats for å oppnå en bærekraftig samfunnsutvikling er gjennom oppdragene vi leverer til våre kunder.

Det er i de enkelte prosjektene at miljømessig, sosial- og økonomisk bærekraft skal balanseres og ivaretas i samarbeid med oppdragsgiverne våre. Det er utfordrende å finne balansen hver gang, og vi jobber kontinuerlig med dette gjennom våre strategiske mål og i konkrete råd og løsninger i oppdrag.

Asplan Viak skal bidra til å operasjonalisere FNs bærekraftsmål ved kontinuerlig å ha et bevisst forhold til hvilke konsekvenser våre beslutninger kan få for de tre bærekraftsdimensjonene.

I oppdragene bidrar vi spesielt til følgende åtte av FNs bærekraftsmål. Disse er tett knyttet opp til våre kompetanseområder og markedsmål:

Bærekraftsmålene vi bidrar mest til

1.1 Vårt samfunnsansvar

Selskapet er heleid av stiftelsen Asplan som har som formål å bidra positivt til samfunnsutviklingen. Dette gir oss som selskap en unik mulighet til utvikling og kontinuitet.

Vi er en kompetansebasert, lærende organisasjon som aktivt utvikler og deler ny innsikt. 4 % av vår omsetning settes av til bærekraftig innovasjon og utvikling. Dette inkluderer en forpliktelse om å redusere klimafotavtrykket vårt og at vi deler innsikt i samfunnsdebatten. Vi deltar også med vår kunnskap i FoU-prosjekter som setter søkelys på bærekraftig samfunnsutvikling.

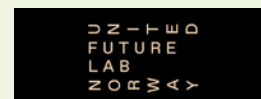
Asplan Viak har tilsluttet seg *United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights* og er medlem av *UN Global Compact*. Vi arbeider for at grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold respekteres i leverandørkjedene og hos forretningspartnere, noe vi har arbeidet spesielt med i 2022 i forbindelse med Åpenhetsloven.

Vi dokumenterer våre bidrag til et ansvarlig næringsliv gjennom vår årlige rapportering til FN. Gjennom UN Global Compact forplikter vi oss til å jobbe aktivt med å sikre ansvarlig drift i tråd med menneskerettigheter, arbeidsliv, antikorrupsjon og miljø.

Asplan Viak er sertifisert etter *ISO 14001:2015 Ledelsessystemer for miljø*.

I tillegg til å samarbeide med våre kunder lærer vi fra og deler innsikt om bærekraft med andre. I 2022 har vi deltatt i følgende nasjonale nettverk:

Samarbeid for å nå målene

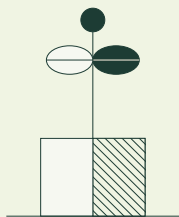
1.2 Våre kundeløfter

Fremsynt

Vi lover å utvikle og dele innsikt i hva fremtiden bringer.

Med ny kunnskap og teknologi skaper vi innsikt og verdier for er samfunn i endring.

Varig

Vi lover at det vi skaper er designet for å vare.

Vi setter miljø høyest og skaper samfunn, møteplasser, infrastruktur og bygg som er robuste for endring og designet for å vare.

Helhetlig

Vi lover å skape helhetlige løsninger.

Gjennom bred bruk av kompetanse, innsikt og involvering skaper vi helhetlige løsninger som ivaretar individets og samfunnet behov.

1.3 Bærekraft målt gjennom trippel bunnlinje

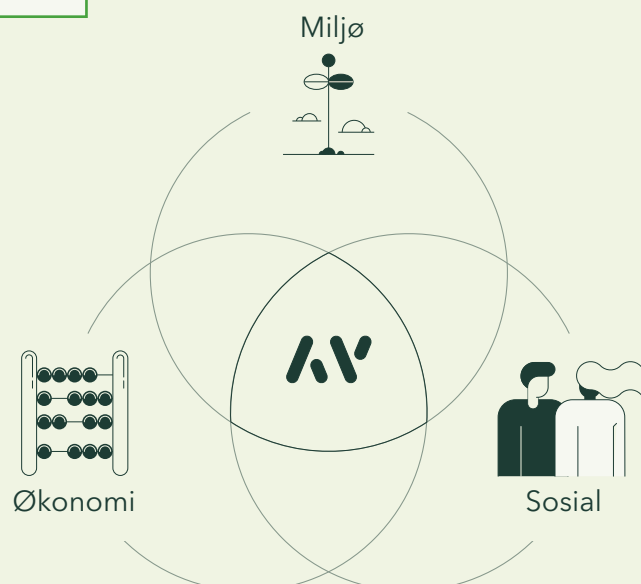
Det er en økende erkjennelse om at finansielle resultater alene ikke sikrer et selskaps langsiktige robusthet og verdiskapning. Dette konkretiseres i krav, regelverk og forventninger fra mange aktører, ikke minst i EUs nye taksonomi knyttet til grønn finans. Våre resultater måles derfor på en trippel bunnlinje som inkluderer økonomiske resultater, samt miljømessige og samfunnsmessige effekter av driften.

De overordnede markedsmålene våre bygger på selskapets styrker og gjenspeiler ambisjonen om å spille en sentral rolle i en bærekraftig samfunnsutvikling.

Asplan Viak skal være:

- Den fremste rådgiveren innen strategiske analyser og bærekraftig samfunnsutvikling.
- Samfunnets viktigste pådriver for varige og fremsynte løsninger for vann og samferdsel.
- Den foretrukne arkitekt og rådgiver i byggeprosjekter med høye bærekraftmål.
- Fremst i å nytte og levere stedfestet informasjon og tjenester til bærekraftig utvikling.

Trippel bunnlinje

Komme med nye løsninger

Vi vil skape varige verdier for et samfunn i endring sammen med kundene våre.

3,5 prosent av omsetningen vår skal derfor gå til å videreutvikle tjenestene våre til å løse samfunnets viktige utfordringer fremover, og til å dele innsikt fra oppdrag og FoU-aktivitet gjennom å delta i samfunnsdebatten og i ulike nettverk.

Vokse i omsetning

Med ledende kompetanse innen våre fagområder skal vi fortsette å styrke vår posisjon og ta markedsandeler innen våre strategiske målområder. Vi skal ha 4-6 prosent årlig vekst i omsetning og en forbedret resultatmargin gjennom strategiperioden.

Rydde i eget hus

Vi skal selv være en foregangsbedrift i å ta i bruk klima- og miljøeffektive løsninger i vår egen drift.

Kontordrift, innkjøp av tjenester samt reiser utgjør en betydelig andel av vårt klimafotavtrykk. Vi setter av 0,5 % av omsetningen vår til å finne gode løsninger for å redusere dette fotavtrykket.

Status – Komme med nye løsninger

Vi har jobbet systematisk med å utvikle nye tjenester og løsninger gjennom vår innovasjonsportal hvor mange ansatte har spilt inn gode ideer.

Dette året har vi gjennomført en betydelig videreutvikling av vårt verktøy [Klimakost](#) som kartlegger virksomheters klimafotavtrykk fra direkte og indirekte kilder. Klimakost gir virksomheten innsikt i hvilke kilder som bidrar mest så de kan sette i gang effektive tiltak for reduksjon av klimagassutslipp. Verktøyet kan benyttes på egenhånd, eller kan suppleres med bistand til klimastrategi og tiltak fra våre fageksperter innen klima og miljø. Oppgraderingen har gjort verktøyet enklere å bruke, men i tillegg til basisløsningen er det nå mulig å legge til moduler som gir virksomheter et enda mer nyansert klimabudsjett.

Vi har deltatt i flere forskning- og utviklingsprosjekter i 2022 som er omtalt i kapittel 3 og 4.

Status – Vokse i omsetning

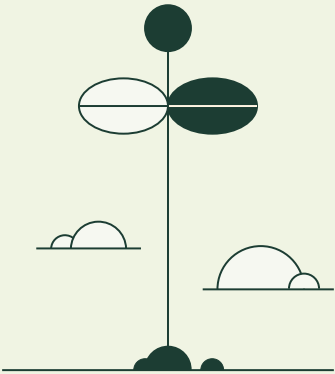
Asplan Viak befester i 2022 en unik posisjon som et verdidrevet, innovativt og samhandlende selskap. Halvveis i strategiperioden ser vi at strategien gjør selskapet robust for fremtidig og langsiktig drift. I 2022 har vi skapt verdier for mennesker, miljø og samfunn. Med en omsetningsvekst på over 8 % har vi styrket vår markedsposisjon samtidig som selskapet både leverer økte marginer og forvalter 4 % av omsetningen til bærekraftig innovasjon og utvikling.

I 2022 er det gjort innledende kartlegging av EUs taksonomi og hvordan den korresponderer med våre forretningsområder. Vi har satt oss inn i taksonomien som kommer til å påvirke mange av våre kunder, og også oss selv.

Status – Rydde i eget hus

Vårt klimaregnskap, beskrivelse av tiltak og effekten av disse er omtalt i kapittel 2.2.

Miljø

2. Miljø

2. Miljø

Vår viktigste mulighet til å bidra til økt miljømessig bærekraft er gjennom oppdragene våre. Her er noen eksempler fra året som gikk.

2.1 Miljø i oppdrag – eksempler

Byggeplan for fylkesvei 6692 Innherredsveien

Fv.6692 Innherredsveien er en av flere store gateopprustninger i Trondheim sentrum. Hovedhensikten med prosjektet er å heve standarden på gaten slik at ny utforming og tilrettelegging for bruk bidrar til å nå nullvekstmålet i Bymiljøavtalen. Gaten skal bygges om til en effektiv kollektivåre med høye miljøstandarder og gode forhold for myke trafikanter som ferdes langs eller krysser gata. Målet er å legge til rette for et urbant gate- og bomiljø. Et krevende – men spennende – tverrfaglig prosjekt i et trangt gatebilde med mange interessenter.

Store deler av prosjektet er vann- og avløpsprosjektering for Trondheim kommune. Det utføres byggeplanlegging og tilbudsgrunnlag for enhetsentreprise, byggesøknader og kostnadsoverslag. Byggeplanleggingen utføres på grunnlag av forprosjekt som ble utført av Asplan Viak i perioden 2019-2021.

Prosjekt: miljø

Lenker:

[Fv. 6692 Innherredsveien, byggeplan](#)

Prosjektering av Kvasnes avløpsrenseanlegg

I samarbeidsprosjektet «Blå - fjordar for framtida» har Ålesund og Sula kommuner gått sammen om å etablere et nytt renseanlegg i fjellhaller på Kvasneset i Sula kommune. Renseanlegget skal gi kommunene renere fjorder, et lovlig system for avløpsvann og en bærekraftig løsning for fremtiden. Renseanlegget dimensjoneres for å kunne ta imot kommunalt avløpsvann fra opptil 69 000 personenheter.

Asplan Viak og samarbeidsparter Multiconsult har fått oppgaven med å detaljprosjekttere avløpsrenseanlegg med tilhørende overføringssystem. Prosjekteringen skal blant annet sørge for teknisk underlag og entrepriserunderlag til anbuds-konkurranser for leverandører innen tunnel, bygg, VVS og elektro.

Detaljprosjekteringen vil ta flere år og delvis pågå samtidig med byggefasen.

Prosjekt: miljø

Illustrasjon:

Nytt renseanlegg for Ålesund og Sula kommuner

Asplan Viak

Lenker:

[Detaljprosjektering for avløpsrenseanlegget på Kvasnes](#)

Utvikling av Lilletorget

Lilletorget ligger midt i Oslo sentrum ved Vaterlandsparken, og dagens bygning fra 1934 skal erstattes med et flerfunksjonelt prosjekt som tilrettelegger for cirka 2000 nye arbeidsplasser med en betydelig andel utadrettede arealer. Tomten til det eksisterende bygget er krevende. Samtidig som det nye bygget vil oppfattes som en del av høyhusklyngen rundt Posthuset og Oslo S skal det ha koblinger til og møte det historiske Vaterland med respekt.

Siden plansaken startet i 2016 har Entra ervervet og jobbet med utvikling av flere eiendommer i området som gir mulighet for en bedre helhetlig byutvikling. Entra ønsker nå å fremme et bearbeidet planforslag som i større grad svarer ut en ønsket utvikling av Vaterland-området.

Det er høye klima- og miljøambisjoner for bygget, og prosjektet skal bidra til å vitalisere området. Målet er at prosjektet skal bidra til å skape et attraktivt, inkluderende og godt bymiljø tilpasset området. Entra har etablert et samarbeid med Asplan Viak, Multiconsult og Henning Larsen for å bearbeide forslaget for å møte disse ambisjonene.

Prosjekt: miljø

Foto:

Dagens bygning på Lilletorget midt i Oslo sentrum ved Vaterlandsparken

Trygve Indrelid for Entra ASA

Lenker:

[Asplan Viak skal bearbeide planforslaget for Lilletorget](#)

Lokalt ombruk i park sparer klimagassutslipp

I Sandakerveien 140 i Oslo er et tidligere parkeringsareal på tak transformert til en innbydende aktivitets- og rekreasjonspark for alle. Ombruk var sentralt i prosjektet fra start og oppdragsgiver Norwegian Property har spart samfunnet for mye CO₂-utslipp. På grunn av ombruksambisjonene var det viktig med et fleksibelt design som kunne tilpasses til tilgjengelige, brukte materialer.

Skiferheller og Oslokantstein er donert av Statsbygg fra Regjeringskvartalet, settelag og fuger er ombrukt strøgrus og seks brukte benker er donert av Bymiljøetaten. Andre elementer i parken er hentet fra prosjekter i og rundt Oslo. Arkitektthøgskolen i Oslo har gitt fem betongskulpturer som pryder området. Takjorda inneholder teglstein som effektivt bind CO₂ og er beplantet med tørrengplanter.

Beregninger fra Asplan Viaks verktøy Landskap LCA viser at prosjektet har over 60 % reduksjon i klimagassutslipp i et 60-års perspektiv sammenlignet med et standardanlegg.

Prosjekt: miljø

Foto:
Frå opninga av parken.

Magnus Greni

Lenker:
[Prosjektpresentasjon](#)

2.2 Klimaregnskap og tiltak 2022

Asplan Viak har siden 2007 målt sitt eget klimafotavtrykk og vi jobber kontinuerlig med tiltak for å redusere avtrykket vårt.

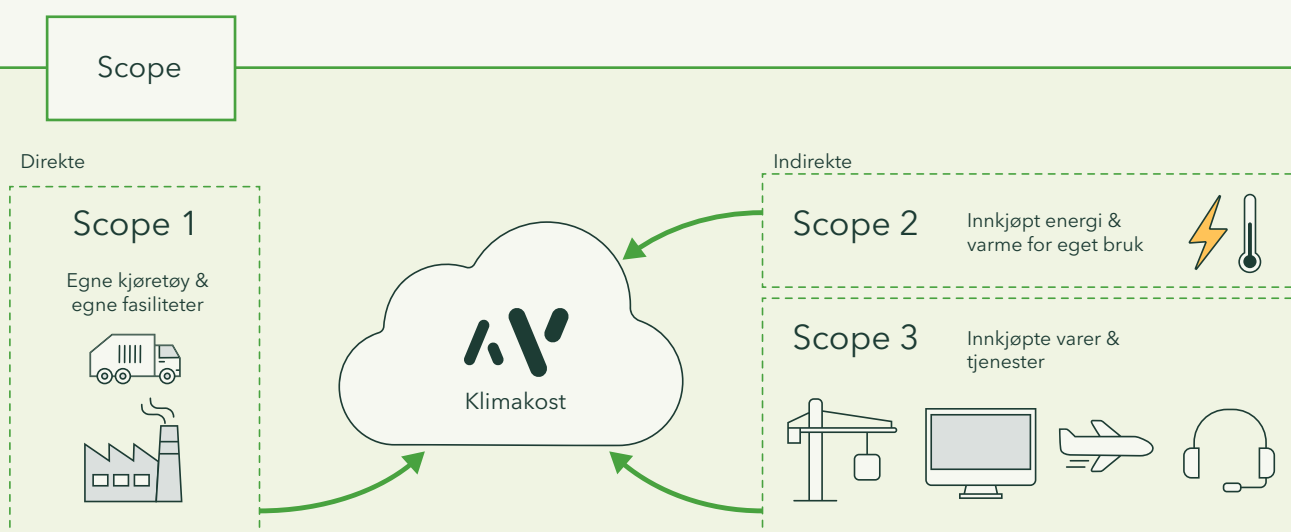
Vårt klimaregnskap er i henhold til GHG-protokollen, og er basert på samme metodikk som vårt egenutviklede verktøy Klimakost.

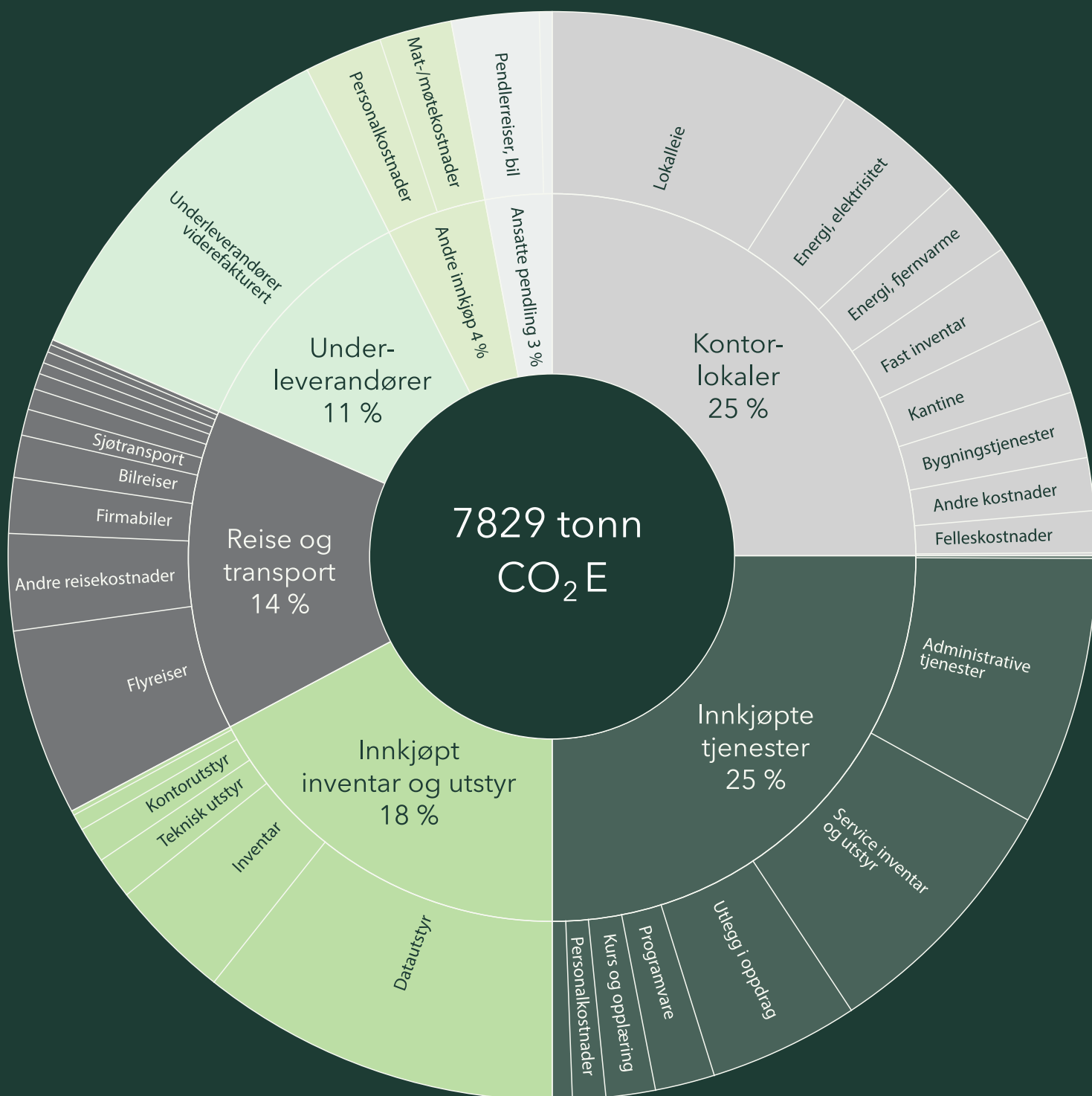
Resultatene er basert på vårt økonomiske regnskap, kombinert med utslippsfaktorer for tilsvarende typer aktiviteter og innkjøp fra Klimakost-modellen.

I 2022 ble Klimakost oppdatert med en ny multiregional input-output database, FIGARO¹. I motsetning til den gamle klimakostmodellen med to regioner (EU og Norge) inkluderer den nye modellen økonomiske data for hele verden. Resultatet er at utslippene for noen kategorier i analysen er høyere ettersom de står for handel og tilsvarende utslipp fra regioner som ikke var dekket tidligere.

Regnskapet inkluderer både direkte og indirekte utslipp knyttet til de innsatsfaktorer selskapet har benyttet i løpet av 2022. Dette gir oss en komplett oversikt over klimakonsekvensene av våre aktiviteter i drift, og dermed et godt grunnlag for å prioritere hvor det er mest effektivt å sette inn tiltak for å redusere klimafotavtrykket.

I henhold til GHG-protokollen, er klimaregnskapet inndelt i 3 omfang (scope):

Figur 1: Asplan Viaks klimafotavtrykk for 2022.

2.2 Klimaregnskap og tiltak 2022

I figuren under vises klimafotavtrykket til Asplan Viak beregnet med utslippsfaktorer fra den gamle Klimakost-modellen fra 2016 t.o.m. 2022 i de syv stolpene til venstre. Den siste stolpen lengst til høyre viser klimafotavtrykket for 2022 beregnet med de nye utslippsfaktorene fra FIGARO-databasen.

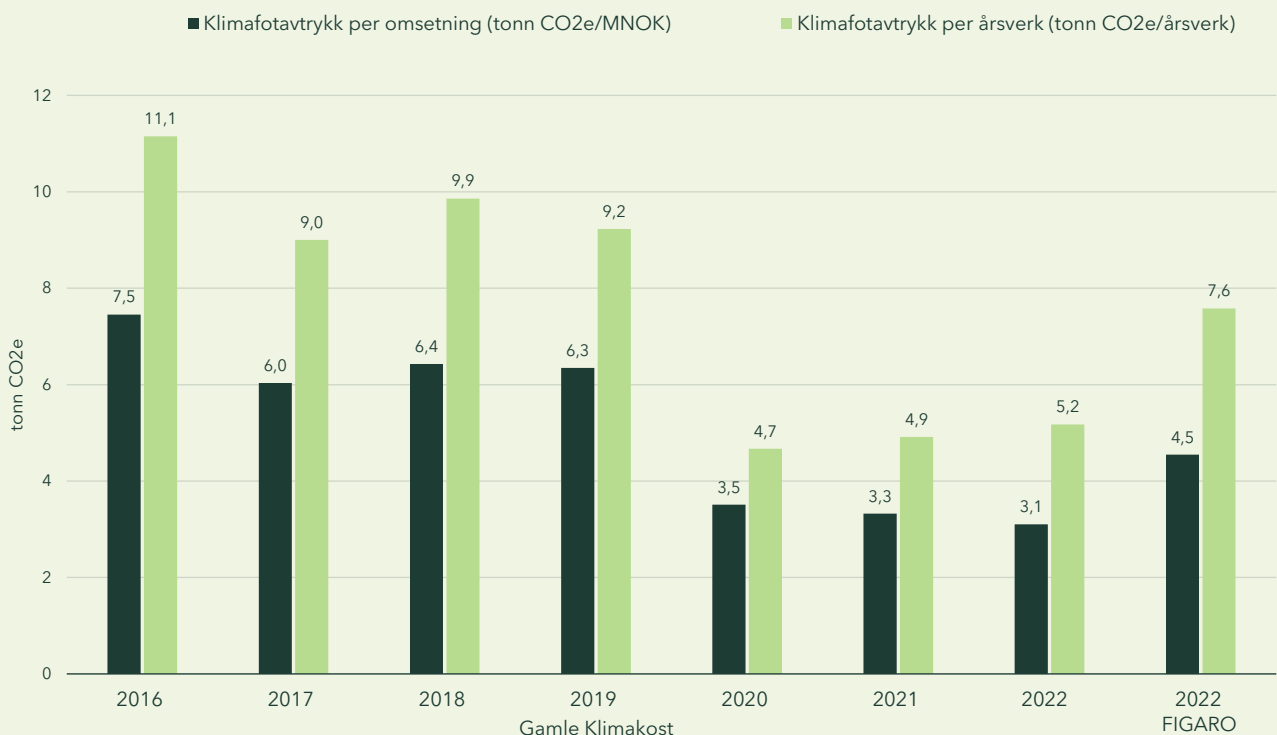
Klimafotavtrykket fra 2021 og til 2022 beregnet med Klimakost-modellen viser en svak økning.

Totalverdien for klimafotavtrykket for 2022 beregnet med FIGARO-databasen er imidlertid mye høyere enn i fjorårets

avtrykk beregnet med den gamle Klimakost-modellen (ca. 61 % høyere). Forskjellen kommer hovedsakelig fra bruk av oppdaterte CO₂-intensiteter som inkluderer mer av de reelle utslippene.

En ytterligere årsak er knyttet til at omsetning og årsverk er høyere i 2022 enn i 2021 (henholdsvis 18 % og 5 %). Til tross for at omsetningen er høyere i 2022 enn i 2021, er klimaavtrykket per omsetning 37 % høyere på grunn av nye intensiteter. Klimaavtrykket per årsverk har også økt med ca. 54 % fra i fjor, til tross for økningen i antall ansatte (med 3 %).

Utvikling klimafotavtrykk

Figur 2: Klimafotavtrykk per omsetning og årsverk ved bruk av intensiteter basert på den gamle Klimakostmodellen (2016–2022) og nye FIGARO-modellen (2022).

2.2 Klimaregnskap og tiltak 2022

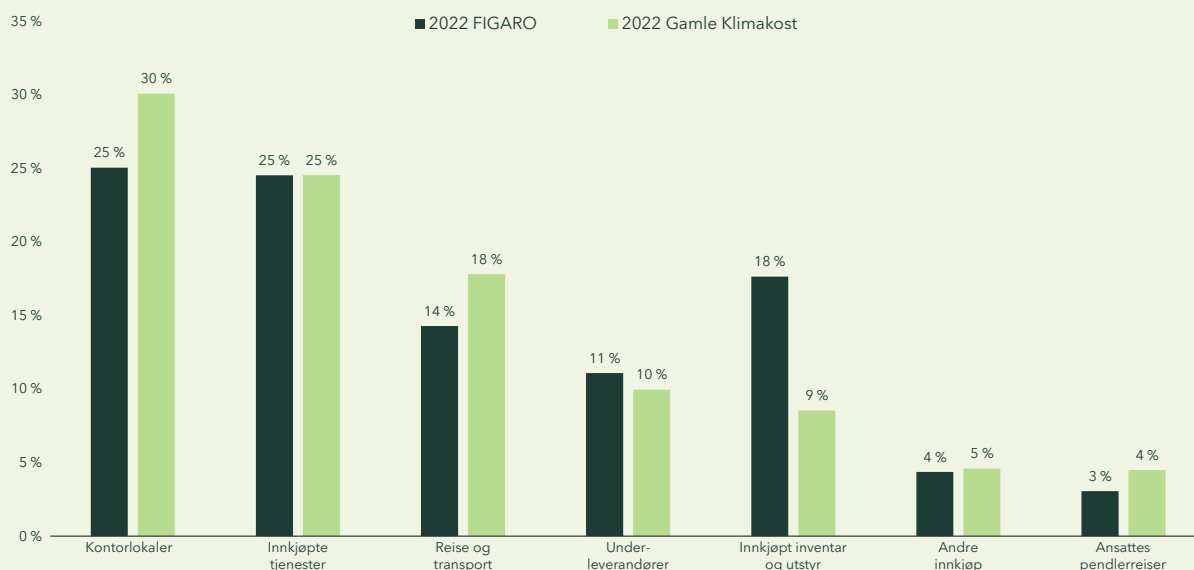
De fire største utslippskategoriene er fra kontorlokaler (25 %), innkjøpte tjenester (25 %), innkjøpt inventar og utstyr (18 %) og reise og transport (14 %).

På grunn av modellendringene og bruken av de nye karbonintensitetene kommer innkjøpt inventar og utstyr opp som den tredje største bidragskategorien til det totale fotavtrykket for 2022. I 2021 bidro det bare med 8 % til det totale fotavtrykket, mens bidraget i 2022 er 18 %. Hovedforskjellen skyldes økt fotavtrykk for datautstyr. Det meste av utstyret er importert fra utenfor EU - som ikke var inkludert i det forrige fotavtrykket.

Figur 3 under viser forskjell i beregnet utslipp for ulike kategorier ved bruk av Klimakost- og FIGARO-utslippsfaktorer.

Avtrykket fra reiser er også mye høyere enn året før. For denne kategorien bruker vi karbonintensitet basert på fysiske data, som er lik 2021-intensitetene. Det økte fotavtrykket fra reiser, og spesifikt flyreiser, kommer fra det absolutte antallet km fløyet i 2022, som er nesten tre ganger høyere enn i 2021. Flyreiser knyttet til studieturer utgjør en tredjedel av det totale fotavtrykket for flyreiser.

Forskjell i beregnet utslipp

Figur 3: Klimafotavtrykk i 2022 per kategori ved bruk av gamle Klimakost og nye intensiteter basert på FIGARO databasen.

2.2 Klimaregnskap og tiltak 2022

Klimaregnskapet er basert på det økonomiske regnskapet kombinert med fysiske faktorer. Hoveddelen av klimafotavtrykket (ca. 77 %) er beregnet fra regnskapsdata, mens fysiske data dekker ca. 23 %:

- Drivstoff, forbruk i egne biler
- Energiforbruk i kontorlokaler
- Arbeidsreiser
- Ansattes pendlerreiser

Forbrenning av drivstoff i firmabilene er Asplan Viaks eneste kilde til direkte klimagassutslipp (scope 1). Dette utgjør ca. 6 % av klimafotavtrykket knyttet til arbeidsreiser.

22 % av våre firmabiler var helelektriske i 2022, mens 27 % var hybrider, og vi jobber kontinuerlig for å redusere andelen fossildrevne firmabiler.

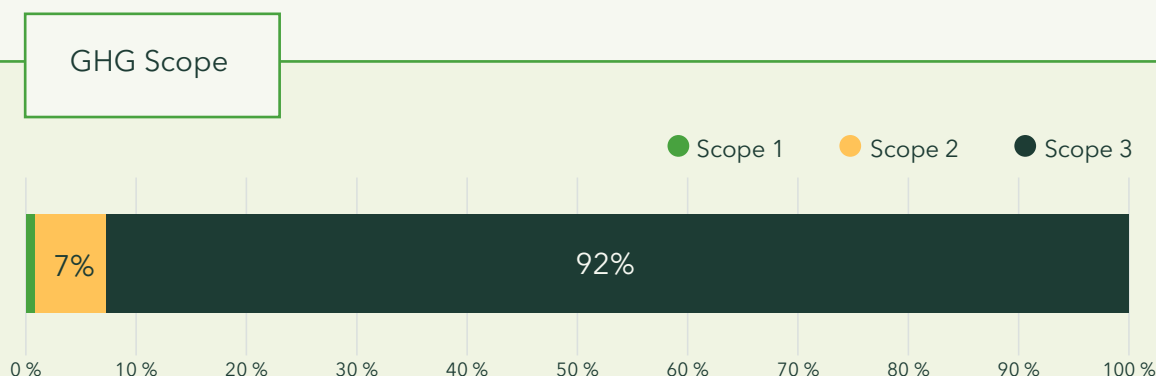
Kontorer og energibruk

Drift av kontorlokaler er en av de to største postene i klimaregnskapet. De største bidragene er leiekostnader og energibruk.

Asplan Viak jobber aktivt med tiltak knyttet til energibruk, arealeffektivitet og lokalisering av kontorene vi leier. Mellom 2021 og 2022 sank fotavtrykket knyttet til lokalleie med 9 % og kontorarealene ble redusert fra 36 283 til 34 069 m². Samtidig gikk energibruken signifikant ned fra 114 kWh til 84 kWh per kvadratmeter – en nedgang på 26 %.

Tabellen under viser en positiv trend for arbeid med å redusere fotavtrykket fra kontorene våre.

KPI	2020	2021	2022
Kontorer med energimerke A eller bedre	44 %	40 %	48 %
Bruttoareal per ansatt	29,8 m ²	30,9 m ²	26,8 m ²

Figur 4: Klimafotavtrykk kategorisert etter direkte og indirekte GHG-utslipp.

Innkjøp

Innkjøpte tjenester og utstyr utenom reiser, underleverandører, energi-tjenester og lokalleier, står for 56 % av Asplan Viaks klimafotavtrykk.

Vi følger Skifts 10 Prinsipper for Grønt Innkjøpsvett, og jobber systematisk med innkjøp fra stort til smått. Basert på våre Retningslinjer for innkjøp gjøres en helhetlig vurdering av økonomiske, sosiale og miljømessige forhold før vi tar beslutninger. Bærekraft vektes med minimum 30% ved evaluering.

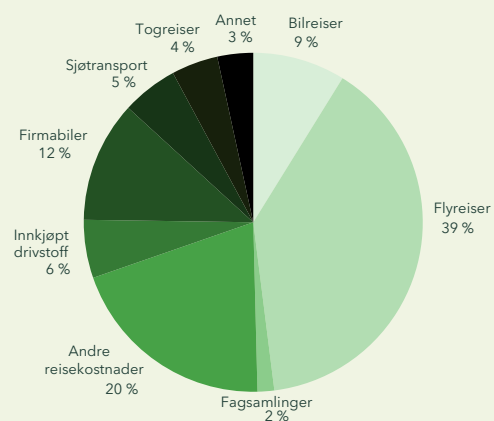
Datautstyr står for den største andelen av klimafotavtrykket fra innkjøpt inventar og utstyr (63 %). I 2022 ble det kjøpt flere PC-er enn det som er vanlig på grunn feil i et Dell-system som resulterte i at vi fikk levert flere PC-er enn vi bestilte. I tillegg ble det kjøpt 377 mobiltelefoner.

Vi jobber for å øke levetiden til data-maskinene vi kjøper inn ved å reparere fremfor å bytte ut maskiner. Brukt IT-utstyr leveres til Atea, som gjenvinner 99,7 % av utstyret.

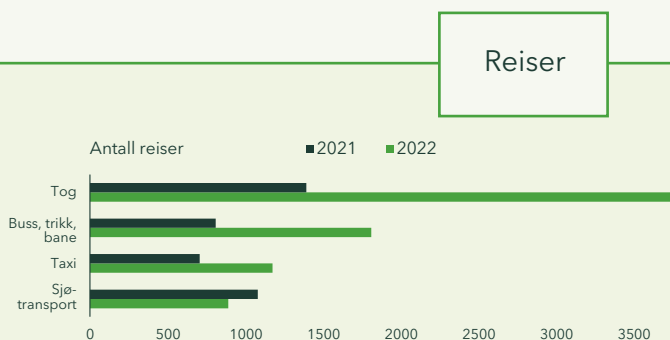
Reiser

Arbeidsreiser og transport står for 14 % av klimafotavtrykket. Hoveddelen av klimafotavtrykket fra arbeidsreiser i 2022 var knyttet til flyreiser, mens hovedkategorien i 2021 var bilreiser. Denne overgangen var forventet etter at restriksjonene knyttet til pandemi ble opphevet.

Det er et potensial for å redusere fotavtrykket fra flyreiser ettersom en tredjedel av dette stammer fra studietur.

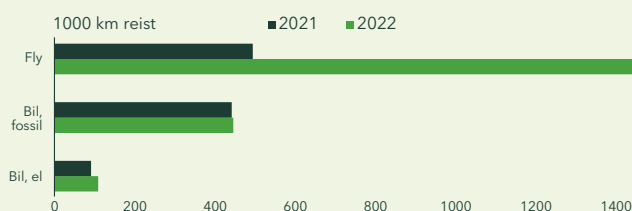

Figur 5: Klimafotavtrykk for arbeidsreiser og transport (%).

Figur 6: Kilometer reist etter transportkategori (1000 km).

Figur 7: Antall reiser etter transportkategori.

2.2 Klimaregnskap og tiltak 2022

I 2022 stod ansattes pendlerreiser til og fra jobb for ca. 3 % av Asplan Viaks klimafotavtrykk. Avtrykket er basert på en reisevaneundersøkelse for 2022 gjennomført blant de ansatte, som også viser at de ansatte reiser i gjennomsnitt 11,8 km hver vei til kontoret.

Sammenlignet med 2021 økte klimafotavtrykket fra ansattes pendlerreiser i 2022 med 26 % for bilreise og 67 % for kollektivtransport.

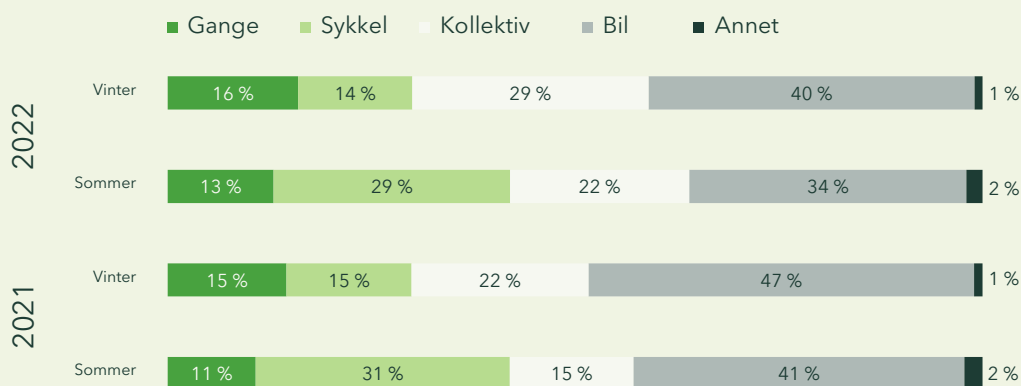
I forhold til 2021 økte gange og bruk av kollektivtransport til jobb i 2022 (henholdsvis 2 % og 7 %) mens biltransporten gikk ned med 7 % på våren. Denne trenden holdt også i vinteren 2022 hvor kollektivtransport og gange økt mens bilbruken gikk ytterligere ned sammenlignet med 2021, med 7 %.

Andre miljø- og klimatiltak

I tillegg til tiltak som besluttes for hele konsernet har Asplan Viak et *Miljøforum* med representanter for kontorene som deler beste praksis og utfører lokale miljø- og klimatiltak.

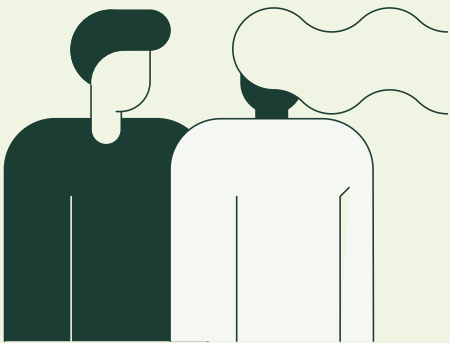
Som en del av vår innskuddsbaserte pensjonssparing i Storebrand ble det i 2022 også mulig for våre ansatte å velge Storebrands mest bærekraftige fond som individuelt fondsvalg. Tall fra Storebrand viser at karbonavtrykket på våre ansattes pensjonssparing er cirka 30 % lavere enn om samme beløp hadde blitt investert i sammenlignbar indeks, og at 12,4 % av midlene i vår pensjonssparing er investert i bærekraftige løsninger.

Transportmiddelbruk til jobb

Figur 8: Transportmiddelbruk til og fra jobb i 2022 i sommersesongen og i vintersesongen (%).

Samfunn

3. Samfunn

3. Samfunn

3.1 Sosial bærekraft i oppdrag - eksempler

Samskaping av aktive møteplasser

Asplan Viak deltar som den eneste rådgiveren for Tverga sitt prosjekt *En morsom omvei (EMO)*. Hensikten er å inspirere kommuner til å skape flere kreative, inkluderende nærmiljøanlegg som fremmer bevegelse på nye, morsomme og overraskende måter. Prosjektet støttes av Sparebankstiftelsen og skal fremskaffe 6 nyskapende aktivitetsområder blant annet ved bruk av tverrfaglige kommunale team og spisset medvirkning for brukergrupper med reelle behov. 6 kommuner deltar i prosjektet.

Et fireårig følgeforskningsprosjekt, *Samskaping av aktive møteplasser (SAM)*, skal frembringe kunnskap om betydningen av å etablere disse lokale aktivitetsområdene i nærmiljøene. Prosjektet ledes av Institutt for folkehelsevitenskap på NMBU og gjennomføres sammen med Tverga, Asplan Viak, Folkehelseinstituttet og Syddanske Universitet. Asplan Viak deltar med kompetanse innen sosial bærekraft/medvirkning og bruk av AI/kunstig intelligens for å kunne registrere og måle faktisk bruk av uteanleggene over lange tidsspenn som uker, måneder og kanskje år. Prosjektet finansieres av Norges Forskningsråd med cirka 15 millioner og varer ut 2025.

Prosjekt: sosial bærekraft

Larvik gamingpark, konseptskisse.
Larvik kommune og GET Academy

Lenker:

[En morsom omvei](#)

[Samskaping av aktive møteplasser](#)

[Prosessveileder](#)

Transformasjon av Rosenholm – Oslos nye bydel

Asplan Viak AS og Dyrvik Arkitekter har, på oppdrag fra OBOS, utformet et forslag til fremtidig utvikling av Rosenholmveien 4-24: *Den røde tråden – et nabolag som gir muligheter og plass til alle.*

Visjonen er å skape en bydel der sosial og miljømessig bærekraft er en premissgiver for utviklingen av området, og fellesskap i nabolaget er sentralt.

Bydelen skal utvikles som et lavutslippsområde, med mål om direkte og indirekte utslipp som er 50 prosent lavere enn dagens praksis. Naturmangfoldet skal styrkes, og området skal bli mer klimarobust.

Sosiale og kulturelle ressurser og kvaliteter skal fremheves, og det skal skapes grobunn for grasrotinitiativer og innbyggerstyrt aktivitet som bidrar til sosial bærekraft.

Ambisjonene for bærekraft skal konkretiseres gjennom tiltak knyttet til gjenbruk og ressursbruk, boliglaboratorier, økologi og naturmangfold, klimatilpasning, fornybar energiforsyning, energieffektivisering og klimabevisste transportløsninger.

Prosjekt: sosial bærekraft

Nye Rosenholm, illustrasjon
Asplan Viak / Dyrvik Arkitekter

Lenker:

[Slik vil Asplan Viak og Dyrvik Arkitekter transformere Rosenholm](#)

3.2 Våre prinsipper for god forretningsskikk

Kulturen i Asplan Viak er forankret i prinsipper rundt åpenhet, ærlighet og respekt for samfunnet og andre mennesker. Vi er opptatt av å drive en ansvarlig forretning og setter høye krav til etikk og integritet som beskrevet i våre [Prinsipper for god forretningsskikk](#).

Virksomheten vår skal baseres på absolutt nulltoleranse for korrupsjon eller korrupsjonslignende handlinger. Vi ønsker at ansatte, kunder og andre samarbeidspartnere skal varsle om kritikkverdige forhold slik at dette kan rettes opp.

Asplan Viak er underlagt *Åpenhetsloven* (lov 18.06.2021 nr. 99 om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold). Vi ser at vi potensielt kan avdekke negativ påvirkning på mennesker. Derved kan vi bidra til å stanse, forebygge eller redusere slik påvirkning i egen virksomhet, i vår leverandørkjede og hos våre forretningsforbindelser nasjonalt og internasjonalt.

Vi benytter en risikobasert tilnærming gjennom aktsomhetsvurderinger i det ovennevnte arbeidet. Som et utgangspunkt stiller vi grunnleggende krav til våre leverandører og forretningsforbindelser knyttet til etikk, antikorrupsjon, menneskerettigheter og arbeidsliv i [denne erklæringen](#).

3.2 Våre prinsipper for god forretningsskikk

Status

- Som en oppfølging av Åpenhetsloven har vi opprettet en kanal på vår hjemmeside hvor spørsmål knyttet til loven kan rettes. Vi har fornyet våre leverandørkrav og er i gang med å gjøre aktsomhetsvurderinger knyttet til anskaffelser og underleverandører.
- Vi er medlem av *Transparency International Norge* og setter høye forretningsetiske standarder.
- Alle nyansatte har opplæring i bærekraft, antikorrupsjon og dilemmatrening som en obligatorisk del av introduksjonen i firmaet.
- Vi har kanaler for anonym varsling om kritikkverdige forhold både på vår hjemmeside og på vårt intranett.

3.3 Mennesker

Vår viktigste ressurs er menneskene, og Asplan Viak skal være en attraktiv arbeidsplass. Vi ønsker å gi medarbeiderne våre en følelse av stolthet og tilhørighet, og at kontorene gir en god ramme for tverrfaglig fellesskap der kunnskapsutvikling og kreativitet blir ivaretatt.

Asplan Viak er et verdidrevet selskap med høy grad av tillit. Verdiene våre – *mot, glød og respekt* – skal hjelpe oss å levere på vår visjon og våre kundeløfter, og preger vår arbeidsplass.

Hver enkelt medarbeider har mulighet for god utvikling og læring. Vi er stolte av å være eid av en stiftelse. Denne eierformen bidrar til langsiktighet i beslutninger og fokus på medarbeideres trivsel og læring. Både eieren og ansatte er opptatt av å videreutvikle vår kultur og kompetanse, og at vi aktivt skal jobbe med innovative løsninger for en bærekraftig utvikling.

Vi er en inkluderende organisasjon med hensyn til kompetanse, etnisitet, kultur, religion, kjønnsidentitet og likestilling og følger disse prinsippene:

- Vi aksepterer ikke ekskludering eller diskriminering på arbeidsplassen.
- Vi er opptatt av å ivareta det sosiale samspillet i organisasjonen.
- Vi arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og å hindre diskriminering.
- Vi følger ILO-konvensjon nr. 94 som har som formål å sikre like lønns- og arbeidsvilkår for ansatte uavhengig av nasjonalitet.

Foto: Asplan Viak

3.3 Mennesker

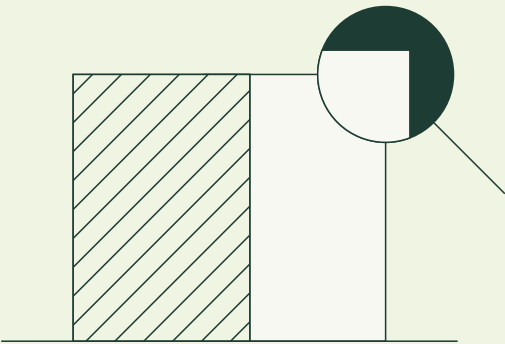
Status

- Årets medarbeiderundersøkelse viste en god framgang fra 2021 til 2022 for vår viktigste måleparameter, *arbeidsglede*. Resultatet på 75 ligger på et høyt nivå sammenlignet med tilsvarende selskaper i Norge.
- I 2022 hadde vi gleden av å ønske 181 nye medarbeidere velkommen, deriblant 46 nyutdannede. For å gi våre unge og lovende en god start arrangerte vi en tredagers introduksjonssamling ved vårt hovedkontor i september.
- Vi jobber kontinuerlig med kompetanseutvikling gjennom oppdrag, initiativ fra våre fagsjefer og AV-skolen. Digitale møter gjør det lett å ha uformelle faglige morgenkaffer og mer omfattende kurs på tvers av kontorene. Et eksempel er en intern kursserie for våre arkitekter om ulike tema innen bærekraft.
- Vi har en egen gruppe for unge ansatte under 36 år. Dette er en møteplass og et sted å henvende seg for de unge i firmaet. Gruppen ledes av et valgt styre som er de unges stemme i firmaet. Styret er aktive i markedsføring på universiteter og høyskoler.
- Asplan Viak har siden 2019 vært stolt samarbeidspartner med *Ingeniører Uten Grenser (IUG)* . IUG er en ideell organisasjon som bidrar med ingeniørfaglig kompetanse i bistandsarbeid, og har som mål å avhjelpe nød i verden gjennom planlegging og ingeniørarbeid.
- Vi er opptatt av god folkehelse både i relevante oppdrag og for egne ansatte. Derfor har vi et aktivt bedriftsidrettslag og ulike sosialkomiteer. Disse driftes av engasjerte medarbeidere som gir et viktig bidrag til felleskapet i Asplan Viak.
- Alle kontorene i firmaet har et budsjett for å støtte lokale initiativ som er samfunnsnyttige og har en tydelig forankring i sosial- og miljømessig bærekraft.

Foto: Asplan Viak

Forskning og utvikling

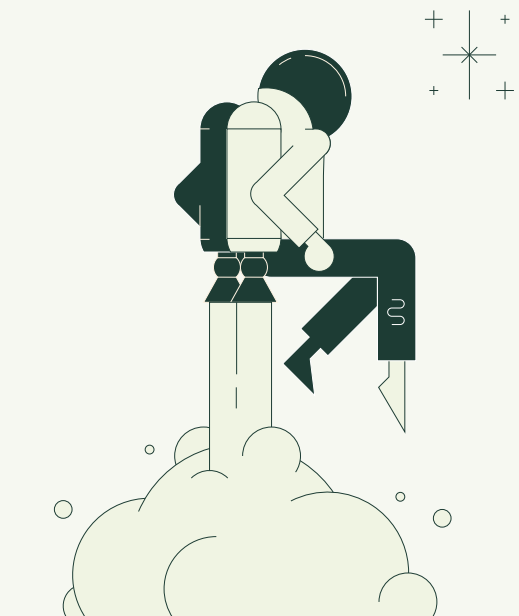

4. Forskning og utvikling

4. Forskning og utvikling

Vårt systematiske arbeid med bærekraftig innovasjon og utvikling gir resultater. I 2022 har vi blant annet laget metoder og verktøy for utvikling av områder med minimale klimagassutslipp og effektive energiløsninger i prosjektet INTO-ZERO. Vi har også gjennomført et landsdekkende prosjekt på egne kontorer med lokale, sirkulære jordblandinger og egnet beplantning for å lære hvordan områder kan bli klimapositive over tid. Under har vi beskrevet noen av våre aktiviteter fra 2022.

4.1 Forskning og utvikling – eksempler

Integrert planlegging av nullutslippsområder – INTO ZERO

Asplan Viak leder dette innovasjonsprosjektet i perioden 2021–2023 hvor vi samarbeider med 11 partnere. Hovedmålet er å utvikle en ny og integrert prosess med metodikk, verktøy og forretningsmodeller for å planlegge og designe byer og områder med minimalt klimagassutslipp i et livsløpsperspektiv.

Prosjektet er tverrfaglig og ser på løsninger innen bygg og materialbruk, mobilitet, infrastruktur og energiforsyning. Samtidig fokuserer prosjektet på gode stedskvaliteter og utvikling av attraktive områder hvor folk vil trives, og hvor løsningene er økonomisk bærekraftige.

Prosjekt: forskning og utvikling

Illustrasjon:
Asplan Viak

Lenker:
[Integrert planlegging av nullutslippsområder – INTO ZERO](#)

4.1 Forskning og utvikling – eksempler

Forskningscenter for nullutslippsområder i smarte byer (ZEN)

ZEN skaper løsninger for fremtidens nullutslippsbygg og -områder. Senteret vil gjøre overgangen til et lavkarbonsamfunn mulig ved å utvikle bærekraftige nabolag med null utslipp av drivhusgasser.

Våre fremtidige byer og lokalsamfunn må ha optimal energibruk og være gode steder for mennesker å leve og jobbe i. Sammen med offentlige og industrielle partnere utvikler ZEN ni testområder spredt over hele Norge.

Partnerne i ZEN dekker hele verdikjeden og inkluderer representanter fra kommunale og regionale myndigheter, grunneiere, utviklere, konsulenter og arkitekter, IKT-selskaper, entreprenører, energiselskaper, produsenter av materialer og produkter og statlige organisasjoner. Asplan Viak er en av partnerne fra privat sektor. *Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)* er vert og leder senteret sammen med *SINTEF Community* og *SINTEF Energi*.

Prosjekt: forskning og utvikling

Illustrasjon:
Fra konsept for Ydalir, Elverum

Asplan Viak

Lenker:
[Forskningscenter for nullutslippsområder i smarte byer](#)

4.1 Forskning og utvikling – eksempler

Sirkulære jordblandinger i Regjeringskvartalet

Målet med dette prosjektet er å utvikle jordblandinger med redusert klimagassutslipp sammenlignet med dagens kommersielle jordblandinger, ved å benytte kortreiste avfallsprodukter og minimere unødig bruk og uttak av torv.

I tillegg ser prosjektet på hvor mye CO₂ blågrønne strukturer kan fange gjennom fotosyntese og lagring av karbon i jordlivet, samtidig som man sikrer at jordblandingene fungerer tilfredsstillende for plantevekst og overvannshåndtering.

Samarbeidspartnere er Statsbygg, Norsk institutt for bioøkonomi (Nibio) og Høgskulen for grøn utvikling (HGUt).

Prosjekt: forskning og utvikling

Illustrasjonsfoto

Asplan Viak / Nadia Frantsen

4.1 Forskning og utvikling – eksempler

Demeter

Kva om vatningsanlegget mitt kunne snakke med smarttelefonen min – og både kunne snakke med ein satellitt?

Demeter har til føremål å bidra til auka digitalisering av landbruket med fokus på å integrere praktisk kunnskap og erfaring med digital informasjon frå sensornettverk for å betre kvalitet og effektivitet innan matproduksjon.

Demeter er eit EU-finansiert FoU-prosjekt under H2020-programmet.

60

Europeiske partnere

6000

Bønder

38 000

Enheter og sensorer

25

Distribusjonssteder

Prosjekt: forskning og utvikling

Illustrasjonsfoto

Adobe Stock

Lenker:

[Demeter](#)

4.1 Forskning og utvikling – eksempler

PoliRural - datadrivne beslutningsgrunnlag for framtidsretta politikk for sterke, produktive og miljøvennlige lokalsamfunn

PoliRural grip tak i trendar som avfolking av rurale område, nedlegging av landbruksareal, tap av produksjonskapasitet og biologisk mangfald. For at politikarar, planleggjarar og lokalsamfunn skal kunne løyse desse utfordringene, må dei vite om dagens verkemiddel er effektive, kven som dreg nytte av dei og med kva føremål, kva drivkrefter som vil ha størst innverknad og korleis dei vil påvirke folk.

PoliRural tilbyr eit sett med kunnskapsressurser, inkludert eit inkluderande læringsmiljø der rurale samfunn, forskarar og beslutningstakarar kjem saman for å løyse felles problem. Prosjektet gjennomfører ein «foresight»-analyse som samanstillir utviklingstrendane innan landbruk og relaterte sektorer frem til 2040 ved bruke av fleire scenarie der utviklingen av rurale område står i sentrum. Asplan Viak bidreg i prosjektet med implementering av ei webbasert løysing for systemdynamikk-simulering av den framtidige utviklinga i rurale område basert på tiltakspakkar.

PoliRural er eit EU-finansiert FoU-prosjekt under H2020-programmet.

Prosjekt: forskning og utvikling

DIGITAL INNOVATION HUB

SOCIAL SPACE FOR
SMART REGIONS

Illustrasjon:

Skjermbilete frå nettsida.

Polirural

Lenker:

[PoliRural](#)

4.1 Forskning og utvikling – eksempler

EØS-prosjekt om myrområder

I Polen er de aller fleste myrer dyrket ned eller står i fare for ødelegges på grunn av endringer i vannføring og grunnvannstand. Grid Warsaw (del av UNEP-nettverket) leder flere prosjekter der en prøver å hindre ytterligere degradering av våtområder og sikre biologisk mangfold og hindre karbonutslipp. Et av disse prosjektene er finansiert av EØS-midler og Asplan Viak er partner.

Sommeren 2022 besøkte representanter fra polske naturvernorganisasjoner, forvaltning og forskning Norge for å lære og utveksle kunnskap om rehabilitering og forvaltning av myrområder. I Arendal fikk delegasjonen innsikt i hvordan Asplan Viak bruker fjernanalyse og kart til å kartlegge drenerte myrer mens de i Vestfold fikk se myrer som er blitt rehabilitert og hvordan dette er utført.

Prosjekt: forskning og utvikling

Foto:

Sommeren 2022 besøkte representanter fra polske naturvernorganisasjoner, forvaltning og forskning Norge for å lære og utveksle kunnskap om rehabilitering og forvaltning av myrområder.

Asplan Viak

Jordblandinger med lave klimagassutslipp – AV JORD+

Vi har testet sirkulære jordblandinger og plantevekst på 15 av våre kontorer fra Kristiansand i sør til Tromsø i nord. Målet har vært å øke kunnskapsnivået om utfordringer og muligheter knyttet til håndtering av masser, og å lære hvordan bed og områder kan bli klimapositive over tid. Dette ved å unngå å bruke torv, og bruke sirkulære jordblandinger bestående av lokale masser og gjenbruksmaterialer som kompost og kaffegrut.

Ved å bruke sirkulære jordblandinger og etablere gode plantesamfunn med godt jordliv, kan man både øke et områdes økologiske verdi, og fange CO₂. Slik kan nyetablerte områder, som parker, bli klimapositive over tid fordi karbonopptaket i jorda samler seg opp. Området blir først klimapositivt når opptaket av CO₂ i jord og planter er større enn utslippene fra etableringsfasen.

Disse prinsippene er testet i liten skala gjennom fysisk etablering av bed på kontorene, med observasjoner og beregning av utslipp og opptak av CO₂. Det var stort engasjement og klimabevissthet i gjennomføringen!

Prosjekt: forskning og utvikling

Foto:

Slik så det ut da Sandvikakontoret deltok i prosjektet AV Jord+.

Asplan Viak

Lenker:

[Storymap om AV Jord+](#)

Mobilapp som effektiviserer skogforvaltningen - SKART

Vi har fått være med på å gjøre skogforvaltningen mer effektiv med den nye appen SKART utviklet for Landbruksdirektoratet. Ansatte i offentlig skogforvaltning kan nå bruke SKART til å gjøre kartlegging av miljø og skogbrukstiltak etter hogst. Registrering av data har tidligere blitt gjort manuelt, først i felt og deretter når man er tilbake på kontoret. Med den nye appen er både penn og papir og kontordelen historie – oppgaven er nå fullt ut digitalisert.

SKART er en kartbasert app bygget på Asplan Viak sin Adaptive kartplattform. SKART gjør det enklere for brukeren å finne fram i skogen, se hogstfeltet i den store sammenhengen og registrere resultatene av hogst på en enkel måte.

Prosjekt: forskning og utvikling

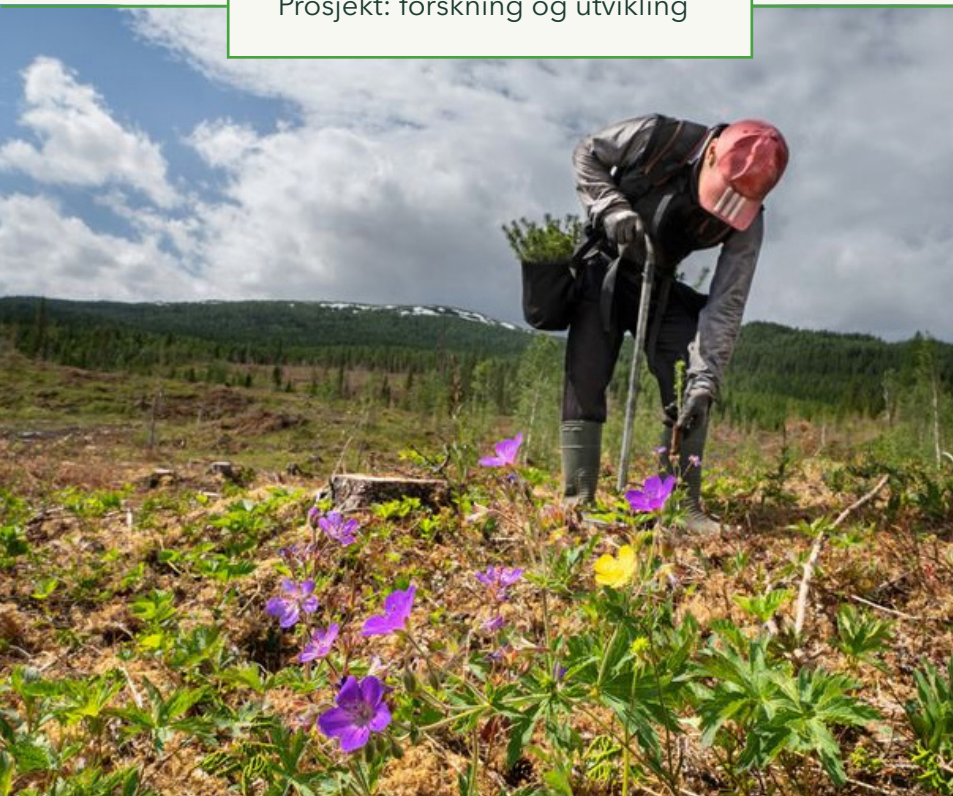

Foto:
Planting av ny skog.

Stein Johansen / Statskog

asplan viak